

Juhász István

Záróakkord

I.

Ez rettenetes! – sikoltott Klára a nappali ajtajában, amikor a helyszínelésre kirendelt rendőr és a nyomrögzítő megérkezett. Kézfogás nélkül bemutatkoztak – Pataki zászlós és Sebők bűnügyi technikus –, előreengedték őket a lakásba. Hosszasan váraakoztak rájuk toporogva, suttogva, egymást nyugtatva a folyosón a betört üveglakú, kétszárnyú ajtó előtt a feltételezett bűntényben érintett ingatlan őrizetére odaállított, szenvtelen, szófukar egyenruhás társaságában. Őt reggel fél hétkor küldték ide. Annyit hajlandó volt nekik elmondani, hogy valamikor hat óra után az idős szomszéd néni jelentette a körzeti kapitányságon, hogy a lakók távollétében ismeretlenek jártak az első emelet négyben, Betky Milánéknál. Ugyanekkor késedelem nélkül értesítette a károsultakat. Szokás szerint meghagyták nála elérhetőségüket, ha elutaztak. Most éppen Kára szüleinek székesfehérvári telefonszámát. Náluk vendégeskedtek a meghosszabbított hétvégén, szombat reggeltől, és csak kedden estére tervezték a hazatérést. Álmukból riasztotta fel őket a hír. Klára egész úton sírógörccsel küszködött, Milán a zsúfolt vonaton sem tudta megnyugtanni. Zaklatottan léptek ki a szemerkélő október végi esőben nehezen szerzett taxiból a háromemeletes, egykor szebb napokat és jobb lakókat látott belvárosi bérpalota kapujában. Nem sejtették, mi vár odafönt rájuk, mi történt az éjszaka otthonukban.

A tágas, polgári ízléssel, neobarokk szalongszalonitúrával berendezett nappali valóságos kis csatatér képét mutatta egy viszonylag gyors, nem romboló szándékú, inkább félelmet keltő ostrom után. Megrendítő látvány tárult eléjük: a feldúlt szoba közepén halomba szórva mindenféle tárgyak rendezetlen sokasága. Kisebb bútorok, a választékos berendezési tárgyak némelyike helyükről elmozdítva, de megrongálva, összetörve egyik sem. Az különös volt, hogy Klára csellója hátával keresztbe fordítva feküdt a tokján, s vonója, mint valami felkiáltójel, függőlegesre támasztva meredezett.

A zászlós kötelességszerűen figyelmeztette őket: az általuk kijelölt, jobb híján „hatóságilag is elfogadott” tanúk megérkezéséig ne nyúljanak semmihez. Következhetett az adatfelvétel, amihez a zászlós bekapcsolta a magnetofonját. A tulajdonosok: Betky Milán negyvenkét éves közgazdász, egy budapesti OTP-fiók hitelezési csoportfőnöke. Felesége, Éliás Klára csellóművész, harminckilenc éves, a Rádiózenekar szólamvezetője. Gyermektelenek és büntetlen előéletűek,

haragosokról nincsen tudomásuk, a tett elkövetésével kapcsolatban senkire nem gyanakszanak. Kérdezett még születési helyükről, iskolai végzettségükről és több effélééről a szokásos protokoll szerint. Ingtatlanuk az ÁB-nál évek óta biztosított. Sebők, a köpcös, bőrzakós technikus már egy ideje szorgosan kereste az ujjlenyomatokat, s barátságosan közölte a fotelben kuporgó, szepegő háziasszonnyal, hogy a művelethez használt festékanyag nedves ruhával mindenről könnyen eltávolítható.

Pataki zászlós körbejárta a helyiségeket, mindent lefényképezett, és első benyomásai alapján a vigasztalás enyhe árnyalatával hangjában megjegyezte, a nagy riadalom ellenére nincsen komoly veszteségük, már ami a károkozást, pusztítást illeti, az eltulajdonított értékeket pedig majd a tanúk jelenlétében listázzák. Kiválasztásuk egy kis vita árán sikerült. Abban megegyeztek, hogy egyikük Hoffmann Dezsőné legyen, a decens szomszédasszony, hajdan jómódú textilkereskedő özvegye, aki, miután gyönyörű Váci utcai üzletüket államosították és ötszobás budai lakásukat elvették, férjével együtt nem csekély anyagi áldozat árán ide költöztettek az első emelet háromba, egy leválasztott garzonba. Hites ura, az önérzetes és idegérzékeny zsidó üzletember nem tudta sokáig elviselni a kisemmiztetés jogtalan gyalázatát, szívelégtelenségben hamarosan meghalt. Második jelöltként Ágnes szerette volna az elvált tanárnőt a magasföldszintről. Őt nem találta otthon, így kénytelen volt beletörödni a lépcsőházban éppen hazatérő, leszálalékolt buszsofőr, Zanik József elvtárs kényszerű közreműködésébe. Róla mindenki tudta, hogy hithű munkásór megalakulásuk óta, és tevékenységében az sem zavarta, hogy egy baleset során évekkal ezelőtt súlyosan megsérült a bal lába.

Hoffmanné, a jól ápolt, régi divatú ruhákban járó hölgy, a kedves Gréta néni a hajnali jó cselekedet büszke tudatában érkezett. Ha ő a kora reggeli friss zsömle felhozatalakor nem veszi észre Betkyék félig nyitott ajtaját a szilánkokra zúzott üveglablakkal, s nem intézkedik rögvest, annak beláthatatlan következményei lehettek volna.

Zanik a napindító féldecik áldásos hatására „ördögadta luciferkóját, ezt bitangul megcsinálták!” kurjantással fogadta a látottakat, majd összecsapott bokával üdvözölte a „főtörzs elvtársat”, aki ezt szerényen visszautasította, mondván: „elég, ha zászlós úrnak szólít”.

Rögzítve az újonnan érkezők személyi adatait, a szemle elején indigóval tiszta papírt fűzött a kopott „szolgálati” írógépbe, és arra biztatta a házaspárt, hogy a készülő hivatalos jegyzőkönyv lepecsételt példányával mielőbb keressék föl az illetékes biztosítót, hogy elindíthassák a károk kifizetését, kivéve az esetleges készpénzvesztéséget, mert arra ez nem vonatkozik.

– Mostantól mindent megnézhetnek, esetleg visszarakhatnak a helyükre, vagy kirámolhatják a fiókokat. Önök tudják, miféle holmikát lophattak el. Általában ékszerre, szörmebundákra, értékes dísz tárgyakra, könyvritkaságokra utaznak.

Mivel Sebők technikus felderítő munkája eredménytelennek bizonyult, mondván, „a jövevények bizonyára mütöskesztyűben dolgoztak”, a zászlós sürgős családi ügyek intézésére kivételesen elengedte. Mialatt kikísérte, az ajtóban egy fura grimasszal fülébe súgta:

– Megnézted ezt a művészi építményt? Valóságos szemétdomb aljas szándékkal két ember életéből összehordva. Sokéves pályámon ilyet még nem láttam. Ezek értették a dolgukat. – S vállon veregetve útjára indította bajtársát. Mintha csak belelendült volna, és folytatni akarná a személyes megjegyzések sorát, félrehívta, és a többieknek hátat fordítva figyelmeztette Milánt: – Ez ugyan teljesen szabályellenes, Betky úr, amit mondani fogok, de mi is lenne, ha mindig és mindenkinél mereven ragaszkodnánk a rideg szabályokhoz... néha érdemes megszegni valamelyiküket. Kérem tehát, ez most maradjon köztünk, de a maguk társadalmi helyzetére tekintettel kivételt teszek. A lényegre térve: ne csak azzal törődjenek, mi hiányzik a lakásból, mi mindent tulajdonítottak el önöktől, hanem arra is kitartóan figyeljenek a kutatás során, nem hagytak-e itt valamit.

– Ezt hogy érti, zászlós úr?

– Nem lehet sokféleképpen. Példának okáért ágyak alján, szekrények fiókjában, könyvek mögött a polcon... akárhová el lehet dugni kis rosszindulattal egy kézbe való tárgyat.

– Fegyverre gondol?

– Ezt én nem mondtam... nem is utaltam rá. Idegen holmi, ami sosem volt az önöké.

– Köszönöm – sóhajtotta elsápadva a másik, és tétova léptekkel átbetorkált a szomszéd szobába a többiekhez, hogy gyorsabban túljussanak a megaláztató procedúrán.

II.

A hiánylista összeállítása a veszteség okozta felháborodás meg a váratlan rátalálás örömeinek nehezen titkolható hangulatváltásai között zajlott. Ami szembezőkö volt: hiányzott a komódról a 19. századi, még működő, sárgaréz szerkezetű, üvegablakos úti óra és a fölötte függő Czimra Gyula-csendélet, amivel ötödik házassági évfordulójukra lepték meg egymást. Klárának fájdalmas veszteséget jelentett Kodály Zoltán 1915-ben komponált „Szólószonáta gordonkára” című zenedarabjának első, 1921-es bécsi kiadású kottája, Milán pedig szívből sajnálta azt az ereklyének számító arany pecsétgyűrűt családja címerével, amit nagyapjától örökölt. Emellett őrizte az öregúr ezüst cigarettatárcáját az öngyújtóval, s noha nem dohányzott, ez mérgét nem csillapította. Klára száraz szemmel, döbbenetesen vette tudomásul, hogy soha többé nem teheti nyakába az édesanyjától elsóáldozásra kapott aranyláncot, a rajta lévő aranykeretes porcelán Szűz Mária-medállal.

Milán rövid keresgélés után sorra bediktálta eltűnt, szám szerint időrendben és tartalmában gondosan katalogizált videokazettáit. Ezek a közelmúlt meghatározó történelmi eseményeit örökítették meg: a tüntetést a vízlépcső felépítése ellen, a március 15-i megmozdulást a Szabadság téren a televízió jelképes visszafoglalásáról, az 56-os, kivégzett mártírok újratemetéséről június 16-án a Hősök terén. Természetesen a Toshiba videónak, a hozzá tartozó távirányítóval, is „lába kelt” – ezt a sajátos kifejezést használta. A mindenre éberen figyelő munkásőr nem hagyta szó nélkül. Gúnyos, már kissé megvető hangon fordul hozzá:

– És maga ezt a sok rendszerellenes felforgatást itthon nézegeti?

- Én nem itthon nézegetem! Én ezeken mind jelen voltam!
- Én a helyében szégyellném magam.
- A maga helyében én is, ha olyan szürke egyenruhát hordanék.
- Én erre büszke vagyok! – és megsimogatta munkásőrkapuját.

A szépen fejlődő ideológiai afférnak Pataki vetett véget:

- Kérem, most szíveskedjenek mellőzni a politikai nézeteltéréseik megvitatását!

A felbukkanó Gréta néni nem óhajtott lemaradni az érdeklődésben. Egy dörzsölt hírlapi tudósító elszántságával termelt Zanik mellé. Azt kezdte firtatni, megtalálhatják-e valaha is azokat, akik itt jártak az éjjel. A kérdezett főlegyenesegett az írógép mellől, válaszáat a kárvallottnak címezte:

- Holnap reggel ne késlekedjék befáradni a kerületi kapitányságra. Ott már várni fogják. Megteheti a feljelentést betöréses lopás megalapozott gyanújával, ismeretlen tettes ellen. Ám tekintettel arra, hogy pillanatnyilag több tucat hasonló ügyünk van, és az elkövetők nem hagytak értékelhető nyomot, az eljárás formális. A kötelező egy hónap után lezárjuk az aktát. Azt hiszem, így járnak legjobban. A biztosító előbb-utóbb köteles fizetni, a tolvajoktól viszont, ha netán elcsipnénk őket, évekig perelhetik a pénzt... Azt tanácsolom, próbálják mihamarabb kiheverni a súlyos, fájó megrázkódtatást. És szereltesenek riasztót a bejárathoz.

Lassacskán véget ért az egész megrázó tevékenység. Azt a kétcsatos, borjúbőr útításkát, amibe a jövevények pakolták a szajrét, még összeg szerint fölbecsülték: ára nagyjából négyezer forint. Klára a kétségbeesés új lendületével rohant ki a hálóból:

- Képzeld, Milán, a kéziratod lapjait legyezőszerűen szétteregették a szófán, és középre illesztették, piramist alkotva, mindkettőnk diplomáját!

- Igazán örvendetes, hogy a készülő tanulmányt nem tépdesték miszlikre és hajították a szemétkébe. Ámbár meglehet, hogy pusztán témája miatt a kiadónál majd odakerül... – és a rendőrtiszt váratlan érdeklődésére rövid magyarázattal tartozott: – Lám, azt is előbányászták a fiók aljáról! Terjedelmes esszét írok egy híres, ám nálunk máig tiltott közgazdasági könyvről. „A kicsi szép.” A német származású, Angliában elhunyt zseniális közgazdász korszakos alapvetése ez, ami megjelenése után globalizációellenes mozgalmat indított világszerte. 1973-ban jelent meg, nagyon sokáig csak titokban forgathattuk, mert a tervgazdálkodók rettegettek tőle, akár ördög a tömjénfűsttől. Friedrich Schumacher emberléptékű gazdaságtant hirdetett, ahogy a címe is pontosan mutatja: „A kicsi szép.” Gigászi multcégek helyett kicsi termelőüzemek, vállalatok... No de miért is untatom – ...elnézést... Amint látom, hamarosan betelik az oldal. „Akárhogy is lesz, immár kész a leltár. Éltem. És ebbe más is belehalt már.” – Lemondóan legyintett, mintha valami ijesztő madarat akarna elhessenteni. A másik, mielőtt kitekerte volna a gépből a papírt, megfordult, mélyen arcába nézett.

- „Magamban bíztam eleitől fogva – ha semmije sincs, nem is kerül sokba az embernek” – S egy tétova, majdnem cinkos félmosoly kíséretében – Tudja, én tanárnak készültem, de a bölcsészkarra helyhiány miatt... hiszen ismerős az indok. Viszont a testületnél bőven volt hely, így kerültem ide. – Majd szétszedte a jegyzőkönyv példányait, odaszólitotta a tanúkat, tollat nyomott a kezükbe: – Itt tessék olvashatóan aláírni, a mai dátum fölött: Kelt 1989. október hó 23. napján.

Felállt, gyorsan összepakolt, indult kifelé. Félúton, óráját nézve, szinte a fogai között mormolta a háziaknak: – Tizenegy harmincötre befejeztük. Délre még kiérhetnek a Parlamenthez.

III.

Nem tudható, mióta gubbasztottak döbrent mozdulatlanságban, mint két üldözött veréb a menedékül talált kanapén a reggeli társaságtól való elkészülés percétől. A fájdalom időmértéke sokszor az örökkévalóság. Milán ocsúdott föl előbb a különös, kábultszerű állapotból, s a lassú öntudatra ébredés félszédületében óvatosan kihúzta bal kezét Klára görcsösen szorongató jobb keze alól. Felegyenesedett, és maga sem tudta, miért, odalépett, és belerúgott a kupacba. Az asszony összerezsent a furcsa zajra, s noha valójában nem aludt egy percet sem, szemeit dörzsölve szórta urának kérdéseit:

– Mi van, Milán? Most mit csinálsz? Mi történt itt?

A férfi kezdetben nyugodtan, halkán, mondhatnók pianóban, majd egyre indulatosabban, hangosabban, a fortissimóig jutva adta elő válaszul tirádáját, ami beillett egy panaszáriának.

– Az történt, szeretett hitvesem, hogy mielőtt Gréta néni elkészönt tőlünk, mutatott valamit, ami sajnos elkerülte a figyelmünket. Ugyanis a bejáratú ajtó ablakának üvegtörmelékei kint, a lábtörlőn heverték. Ebből egyenesen következik, hogy a tettesek távozóban, az akciójuk végén belülről, utólag verték ki a kémlelőt. Tehát az ajtón sétáltak be, erre alkalmas kiváló pajszeresek segítségével, könnyen és csöndben. Nagyon valószínű, hogy jól képzett, hivatásos szakemberek jártak itt, nem holmi hitvány betörők, és házkutatást tartottak, nem romboltak és fosztogattak, mint afféle ellevetemült tolvajok. Mi tagadás, erre csupán közvetett bizonyítékokat sorolhatok. Nagy kegyesen itt hagyták a látra szóló takarékbetétkönyvünket, a méregdrága éremgyűjteményemet, az ezüst, háromágú gyertyatartókat, a Medgyessy-kisplasztikát, vagyis mindazt, ami igazán érték. Ráadásul a rendőrök lekötelező jóindulata is arra utal, attól kezdve, hogy szétnéztek, pontosan tudták, kik is látogattak minket és honnan jöttek. Az egész sunyi gázság, a rendszer többi ócska gázságának része. Kísértetiesen hasonlatos az agyonlapozgatott, több hónapos késéssel ajtónk elé vetett külföldi kiadványokhoz, a visszhangos, lehallgatott telefonhoz, édesapád '56 miatt kirótt börtönéveihez és a testvérem Nyugatra távozása rám gyakorolt következményeihez. A felismerés vakító villámfényénél hirtelen minden megvilágosodott, amikor a zászlós arra intett, keressünk elrejtett fegyvert a lakásban. Ezt a régi, rohadt módszert a ti családotokban is alkalmazták. És a hatóság embere feltételezte, hogy a szolgálat emberei még mindig itt tartanak. És folytatni akarják, mintha ma délben nem radírozták volna ki az első szót dicső államformánkból. Egyébként erre a történelmi eseményre is kaptunk meghívót a feltehetően új bordában szótt rendőrtisztától. Mostantól a Köztársaság közzolgái fognak pucérra vetköztetve téged megmotosni Ferihegyen, fölszállás előtt, a zenekart is késleltetve. Eltelt harminchárom év, és az évfordulón végre szabadon ünnepelhetünk. Éljen a szabadság! – Befejezve közönsége elé lépett széttárt karokkal, enyhe meghajlással, mint a színpad művésze, aki tapsot vár.

Taps helyett Klára föltápáskodott helyéről, a kupachoz botorkált, fölvelt a tetejéről egy fényképet. Fátyolos szemmel merengett a kép fölött, amit immár együtt néztek.

– Az én kedves családom. Apa és anya ötvenhat nyarán, a kislányukkal. Emlék egy ritka, hétvégi kirándulásról a Mátrafüred fölötti Máriácskánál. Nézd apám törődött arcát, az értelmetlen robotra fogott tehetséges mesterember szomorúságával. Ötvenben elvették a műhelyét, csak patinás gyalupadját sikerült kimentenie az államosítók karmaiból. A műbútorasztalos sorsa, akit gyerekjátékok esztergálására alacsonyítottak a darabbér két műszakos rab-szolgátságában.

Klára szavai nyomán Milán előtt is képek lobbantak fel az emlék ódivatú magnéziumlángjánál. Láta a kisfiút, aki az utcai harcok elcsitultával kimerészkedett apjával, végigsétált a Nagykörúton, és elborzadt a lerombolt házaktól meg a kiégett lakásoktól. A képsortól megriadva átkarolta asszonyát, aki szelíden von-szolni kezdte őt a konyha felé.

– Széthasad a fejem... reszket a gyomrom. Gyere, próbáljunk enni valamit, mielőtt összeesek. A fejvesztett rohanásban nem is reggeliztünk. Mindjárt fél négy... hosszú még a nap vacsoráig.

– A hűtőben hagyunk pár palack burgundit. Ha ünnep – legyen ünnep! Ezt az évfordulót mi soha nem fogjuk elfelejteni!

IV.

Öreg este lett, mire koccintásnyi szünetekkel és a „csakazértis!” konokságával fölszámolták a szoba közepén éktelenkedő kupacot. Helyére került az elemes kisorádió, a vaskos fényképalbum, a nagy angol szótár, a kétkötetes Ibsen-összes, amelyből most esett ki Milán levélmásolata. Két éve állásért folyamodott egy kereskedelmi nagyvállalatnál, persze, hiába. S más egyebek az iskolai rolós tolltartótól a megőrzött zsebnaptárokig. Már csak a szőnyeget kellett fölseperni. Klára erőt akart gyűjteni a takarításhoz, felnyitotta a zsúrkocsin lévő, kézzel festett porcelán bonbonier tetejét és kivett belőle két rumos meggyet. Már kezében volt az édesség, amikor meglepetésében felkiáltott:

– Ide nézz, Milán! Rábukkantam a Janus-plakettre... a lehető legváratlanabb helyen! – Férjével együtt örvendeztek a kincs fölött. A kis arasznyi átmérőjű arany medál a négy év előtti, Római Zeneakadémia nemzetközi csellóversenye első helyezettjének jutalma volt, hátuljára a győztes nevét gravírozták. Az egyetlen külföldi megmérettetés, ahová a művész nő elmehetett, minden egyéb alkalommal csak a párttagokat javasolták. A kitüntetéssel járó olasz nyelvű diplomát le kellett adnia a Magyar Rádióban. Lelkendezve arcához szorította a hűvös, nehéz érmét, a boldogság halvány, röpke mosolyával.

– Isten hozott, kétarcú isten! Te ősrégi jelképe kezdetnek és végnek! Segíthetnél minket ebben a sorsfordító órában okosan a múltba és a jövőbe nézni egyszerre. Hidd el nekem, Milán, így kell tennünk, soha nem felejtetni a múltat és soha nem kételkedni a jövőben. A férfi átölelte feleségét, az elhangzott tüzes szavak mély hatással voltak rá.

– Lám, mennyit változhat az ember egyetlen napon, reggeltől estig. Nem tagadom, egyszerre erőt ad és kétségbe ejt újszülött biztatásod. – Majd kezébe vette a borospoharat, s mielőtt koccintásra emelte volna, váratlan ötlettel bekapcsolta a rádiót. Teljes erővel Beethoven Egmont-nyitánya szól, kísérőzene egy szomorú játékhoz. Megilletődötten hallgatták. – Azokban a fényes napokban is ezt játszották... ez jelképezte egy nép hősiességét a zsarnokság ellen.

– Felséges zene... figyeld... szavak nélkül milyen elemi erővel hirdeti a szabadság eszméjét. A mi reményünket, hogy a jövő szörnyű terheit kidobhatjuk életünk léghajójából, hogy messzebbre és magasabbra jussunk. Ne legyen igaz, amit eddig gyalogló módon elhittünk, nagy általánosságban, hogy a svéd szőke, az olasz vidám, az angol hidegvérű és a magyar sikertelen. Mostantól nem veszítünk, drágám!

Milán két tenyerével megsimította Klára arcát, hangjában most bizonytalanság rezdült.

– Lesz időnk a győzelemre? Mit gondolsz, mennyi idő kell „le mosni a gyalázatot”? Az atommag hasadásának felezési idejét a tudósok pontosan kiszámították. Az is egyértelmű ma már, hogy a sejtek hétévenként teljesen kicserélődnek szervezetünkben. Valószínűleg minden rombolásnak van felezési ideje. Egy ilyennek, mint ami itt történt, mennyi lehet?

– Hallgasd a zenét. Megható és magával ragadó... végigkísérte eddigi életünket.

– Valamennyien egy gyalázatos diktatúra sugárfertőzöttjei vagyunk. Meddig várjunk, Klára, amíg valami földereng szépséges ragyogással? Mennyi lehet a tisztulás felezési ideje?

Az asszony színültig töltötte a kristálypoharakat, az egyiket férje kezébe adta, lassan a szoba közepére indult, a felszámolt kupac helyén a szőnyegre kucorodott, úgy, hogy lábait felhúzta, és két karjával átfogta elől a térdeit.

– Figyeld jól... ez most a kísérőzene záróakkordja. Nekünk talán új korszak nyitánya. – Milán, kezében poharával Klára mögé ül a padlóra. Hátuk és fejük szorosan összeért. Akaratlan olyan formát öltöttek, akár valami élő Janus-szobor. Mozdulatlanságuk is szoborszerű volt a félsötétben.

– Ha abból indulunk ki, amit az imént mondtam, hogy az ember sejtszövetét hét esztendő alatt egyfajta újjáteremtődés ígéretével kicserélődnek, a társadalom, a nemzet testében is remélhetőleg megtörténhet valami hasonlóan nagyszerű folyamat.

– Erre hét esztendő ijesztően kevés.

– Tizennégy?

– Talán a lélek romeltakarítására elegendő?

– Huszonegy?

– A megalázottság és megnyomorítottság feledésére?

– Huszonnyolc.

– Az új alkotmány és törvénykönyvekhez.

– Harmincöt.

– Ha tágabb hazánk, Európa, ahová majd csatlakozhatunk, segít példával, pénzzel.

– Negyvenkettő.

- Félő, talán addig tart a múlt. Janus vigyázó szeme ekkortól élesebben látja a jövőt.
 - Negyvenkilenc.
 - Új, szeplőtlen nemzedék hittel és akarattal.
 - Ötvenhat.
 - Nemzeti egység, összefogás. Minden magyar minden magyarért a forradalom szellemében.
 - Igen. Múltunk és jövőnk. Ötvenhat.
- Egyszerre emelték ajkukhoz és itták ki a bíborszín portóit az Egmont kísérezene záróakkordjainál.